

# SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in osnanila (laserate) vsprejema upravnilstvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedej in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 179.

V Ljubljani, v ponedeljek 9. avgusta 1897.

Letnik XXV.

## Mi zahtevamo vspelednice na celjski gimnaziji.

Stajersko, 8. avgusta.

Zakaj naj zahtevamo na celjski gimnaziji slov. paralelke, in ne kaj drugega?

Rodoljubi slovenski v tem še vedno niso edini, kaj naj zahtevajo namesto razpuščene celjske nižje gimnazije, ali zopet nižjo gimnazijo kot samostalen zavod, ali samostalne gimnazijske razrede na višji gimnaziji za učence slov. narodnosti, ali slov. paralelke.

Da bi si nižja gimnazija zopet kot samostalen zavod ustanovila, to bi pač ne bilo umestno. Vstanovila se je l. 1895. razpustila se je l. 1897. Ali naj se morebiti letos ali l. 1898 zopet ustanovi? In kedo nam jamči, da ne pridejo zopet viharji kakor letos, ki jo bodo s pozorišča popihali? Nižja gimnazija celjska je vsled letošnje razpustitve že tako diskreditirana, da na povoljni procvit samostalnega zavoda niti misliti ni. Težav pa, koje je delal dež. šolski svet štajerski že sedaj samostalnemu zavodu, niti v poštev ne jemljem. Konstatiram le, da ima ta korporacija tisoč sredstev in sredstev razvoj zavoda ovirati. To se je pokazalo že sedaj. Numerus clausus v I. razredu, oprava v šoli, učila, šolske sobe, klopi i. t. d. i. t. d., to vse jasno govori. Kolikokrat bi dež. šolski svet štajerski priložnost imel z dvojno mero meriti, z drugo na nemškem in z drugo na slovenskem zavodu, to se je že sedaj pokazalo. In tako bi bile vedne pritožbe in teh večnih pritožb bi se naveličali i poslanci i ministerstvo. Ali bi naj poslanci zaradi vsake malenkosti okrog ministerstva moledovali? Skušnje so nas učile, da bi se nižja gimnazija kot samostalen zavod ne bila mogla razvijati.

Kaj pa je s samostalnimi gimnazijskimi razredi? Ta osnova imponira, ni res. Nekaj čisto apartnega za nas spodnještajerske Slovence v celjskem okraju. To je uravnava, ki je pravi nonsens, ki po-

polnoma nasprotuje organizacijskemu statutu za srednje šole, uravnava, ki mora vsak še tako krepak zavod uničiti. Le pogledimo si celo stvar bolj na tanko! Samostalni gimnazijski razredi bodo imeli Fakično dva ravnatelja, normalno nobenega, delokrog teh ravnateljev ni določen. Učitelji tega zavoda ne vedo, kje da so v statusu, kdo da ima pri njih zapovedovati itd. itd. Naj mi nobeden ne ugovarja, v Tridentu se je ta uredba obnesla. V Tridentu imajo Nemci v vseh razredih paralelke, tudi v višji gimnaziji, in učencem ni potreba iz četrtega razreda v nov zavod prestopiti, kar bo v Celju moralo biti. Tudi pri maturi imajo nemški učenci svoje učitelje izpraševalne komisarije, kako vse drugače bo to tukaj v Celju!

V peti razred pridejo naši učenci zopet na ptuj zavod, k ptujim profesorjem. Za samostalne razrede zavzel se je posebno neki g. dvorni svetnik in pravi, kako ugodno bo to, ker Končnik ne bo pedagoški vodja. Ali misli ta gospod, da bo Končnik večno živeti. In vedeti bi moral, da vspeh v posameznih razredih ni odvisen od vodje, ampak od profesorjev. Nikar nas ne strašite s Končnikom, ki je že na pol mrtev.

Dalje pravi g. svetnik, če bodo gimnazijski razredi samostalni, nastavili se bodo definitivni profesorji, če bodo pa paralelke, nastavili se bodo supleni. Kako to vendar resnici v oči bije! Kako je v Mariboru? Tam so sami definitivni profesorji za paralelke, ravno tako v Ljubljani. In kaj pravi „Verordnungsblatt“ od 1. avgusta. Išče se suplent za samostalne slov. razrede v Celju in ne profesor. Ali ne vidite, g. svetnik, kako Vašo teorijo o samostalnih gimn. razredih dejstva na laž postavijo? Dalje trdi g. svetnik, da se dajo paralelke veliko lažje odpraviti, kakor samostalni razredi. Vsakemu je znano, kako lahko se je nižja gimnazija v Celju odpravila in ravno tako lahko, ali še lažje odpravili se bodo tudi samostalni gimn. razredi. Najtežavneje bi se dale, če bi že prišlo do tega, odpraviti para-

lelke. Kajti paralelke tvorijo z nemškimi razredi skupen zavod, za paralelke se ne zahteva poseben kredit. Ko bi že prišlo do glasovanja o obstoju slov. paralelk, glasovati bi se moralo potem za odpravo cellega zavoda. Za ta predlog pa ne bo nobeden glasoval, tudi Nemci ne.

Gospode poslance in sploh merodajne slovenske kroge pa nujno opozarjam, da naj se ne dajo nikakor preslepiti od nikogar. Pretresovali smo vse razloge za famozne „samostalne“ gimn. razrede in videli smo, kako ničevi so, in kako deloma resnici naravnost v oči bijejo.

Zahtevajmo jedino le paralelke in nič drugega, ravno take paralelke, kakoršne so v Mariboru. V Mariboru so se izvršno obnesle, zakaj bi se v Celju ne? Če je mogla vlada primernege vodjo za Maribor najti, našla ga bo tudi za Celje, vodjo namreč, ki bo popolnoma nepristranski, kakor mariborski, o katerem se ne pritožujejo niti Nemci, niti Slovenci. In kako lahko je šla sprememba v mariborskem učiteljskem zboru. Dva najhujša kričača je vlada iz učiteljskega zbora odstranila, nastavila je mirne, poštene Nemce in sedaj je mirna Bosna. Procvitajo nemški razredi, procvitajo pa tudi slovenski, tako da smelo trdimo, da je mariborska gimnazija vzor zavoda. Zakaj ne uvede vlada slovenskih paralelk tudi v Celju? Zato, ker nam ni naklonjena, zato, ker noče, zato, ker ji je prijetno, da se celjski prusofileci protivijo tej pravični in skromni zahtevi Slovencev. Upajmo, da bodo vse to naši poslanci še pravočasno sprevideli, da bodo zahtevali od našega ministra paralelke, in da se ne bodo dali mamiti od kakega svetnika. Samostalni gimnazijski razredi v Celju ne bodo vspevali, vspevale bodo jedino le paralelke. Sicer je pa dolžnost poslancev, pojasnil iskati pri mozech, ki razmere poznajo. Če pa nam naši državni poslanci res ne morajo priboriti teh bornih paralelk, je njih dolžnost, iz tega postopanja vlade skrajne konsekvence izvajati.

## LISTEK

### Še jedna beseda o stiškem samostanu.

(Dalje.)

Naj navedem še nekaj stavkov iz dopisa v „Narodu“, da čislani čitatelji zvedo, s kakim zarobljenem se nam je boriti!

„Cistercijani bodo naredili — tako piše — da bo oni zavod v Rimu, ki svetnike in svetnice dela, z Dolenjskega največ dela dobival. Njih predniki živeli so dobro in veselo v samostanih, naše ljudstvo jim je pa delalo tlako in dajalo desetino... Ta naselitev bo živela od slovenskega ljudstva in še celo od najubožnejšega. Iz tega malega Slovenstva hočejo napraviti ti naši klerikalci nekaj posebnega, da sam zlodej ne bo mogel več čez meje kranjske. Cemu pridejo? Saj so jezuviti prevzeli leco in lazaristi spovednico. Kmet bo izginil daleč okoli in kmečki proletarijat si bo žulil dlan za samostansko kašto... od prodaj ne bo likofa v vinu, ampak v slabem šnopsu... Zakaj gnati te dobre kmetije v proletarijat? Mreža samostanov in drugih verskih osrečevalcev ljudstva se razteza zmiraj več čez njo;

skoraj bo zmanjkalo prostora za narod. Pobožno lenušstvo in vse protinaravno življenje teh revežev se bo nastanilo, in še ono, ki spremlja pretirano versko življenje. Ob sami božji besedi že nobeden ni sit postal, in le pošteno zakonsko, familijarno življenje je bilo dozdej glavna podlaga tudi slovenski družbi. Opravičeno je, če zdajšnji Slovan obžaluje, da so zapustili naši pradedi Azijo. Zakaj nismo ostali v Aziji, rečemo lahko danes! Decimoval nas je nemški fevdalizem in trpinčil, in hierarhija katoliške cerkve je dala svoj blagoslov. Brez kulture so nas nemški grofi, škofje in menihi privlekli v naše stoletje, izercpili so narodu najboljšo kri, ne moremo jim biti torej prav nič hvaležni. Pošten slovenski človek skrči pest, ko misli na prošlost! Tihi bodite torej, ne govorite o kulturi, katero je meništvo, katero so nemški škofje prejšnjih časov podajali Slovenstvu, saj je to najžalostnejša stran slovenske zgodovine. In zato mislimo ob prihodu cistercijanov v našo domovino prej na vešala, nego na kaj drugega... Vi verski fanatiki okoli „Slovenca“ in drugih klerikalnih časopisov, ne zabite zgodovine, in še baharite s tem, kar so vaši predniki storili dobrega za Slovanstvo, vam kažemo klade, na katere se je „windischer Hund“ natvezal ter ječe fevdalizma, v katerih je gniti, na

ženstvo, ki se je zlorabljalo... Vaši predniki so se strašno malo zmenili za to, da se Slovenstvo izomika in njegov mozek ne izerpjuje. Tihi bodite in sramujte se jih, teh svojih prednikov. Ubili so Slovenstvu Trubarja in tako zadušili prvi začetek duševnega gibanja na Slovenskem, pahnili narod nazaj v srednjeveško tmino. Lepa kultura bi bila lahko zrasla po tem gibanju, duševno in materijelno bogat slovenski jug bil bi izrastel iz tega drugod tako blagotvornega gibanja. Zato nimamo dobrega pogleda, ko se bodo ti nekdanji podpiratelji nemškega fevdalizma zopet privlekli na Slovensko...“

Čislani čitatelji naj ne zametijo, da sem jim podal tu nekaj stavkov iz dopisa v „Narodu“. Uredil sem, kar spada skupaj, ker spis je tako znešen, kakor gnezdo srake. Ko bi g. dopisnik pisal šolske knjige ali poučeval otroke kot učitelj; brez dvoma bi se njegovim učencem ob takih spisih in modrovanjih možgani razsuli ali vsaj omeščali!

Jaz na tako zgodovinsko izvajanje le pravim s pesnikom:

„Wer solchen Vorwurf ohne Grenzen  
Wagt seinen Lesern zu credenzen,  
Verletzt das ganze Publikum,  
Und hält es doch für gar zu dumm!“

54 301

## Dijaški sestanek.

(Dalje.)

### IV.

Predsednik otvori zopet zborovanje ob 1/4. uro in prebere najprej došle brzojavke iz Gorice, Celovca itd.

Resolucije, katere je poročevals med. Breclj prečital, vzbudile so živahno debato. Najprej se je govorilo o listu slovenskega dijaštva, o „Zori“. — Povdarjalo se je, naj ta list pač vsi, akademiki in bogoslovci podpirajo gmotno in duševno, po drugi strani naj se pa v listu zlasti razširi „Glasnik“ ki naj prinaša vesti o žitju drugih inozemskih dijakov.

Gosp. E. Lampe je pokazal dobro stran brošuric. Po njegovih mislih krščansko socialna organizacija pri nas ravno zato ne napreduje, ker nam manjka brošuric, ki naj bi zanesle med ljudstvo boljše in poljudne spise o časovnih vprašanjih in potrebah. Sklenilo se je, naj se pozneje voli poseben odsek za izdavanje in spisovanje takih brošuric.

Zdaj se vzdigne podpredsednik abit. Lončar in pregovori par besed v tem smislu:

Vedno sem povdarjal slogo, vse združujoč element. Zato z veseljem pozdravljam sestanek dijaštva. Obžalujem pa, da moramo pogrešati najrazličnejših elementov. „Slovenija“ hotela je prirediti obče dijaški sestanek. Očita se ji, da ni hotela vseh povabiti. To moram reči tudi o današnjem sestanku. Delalo se je vse nekako za hrbtem. Izdajale se niso vstopnice onim, kateri ne pripadajo nobenim društvom. To se zdi govorniku nekorektno.

Vet. Črne odgovarja: Ko se je osnoval pripravljalni odbor, je dobro vedel, da ga bodo napadali. Odbor mislil je prirediti sestanek krščanskih dijakov in vsak je imel priliko oglasiti se za vstopnice. Abiturjenje dobili so vstopnice kolikor mogoče vsi. —

Kratko a vrlo pripomni je g. Lampe: Čudim se, da je mogel gosp. podpredsednik tako govoriti. Iz vseh slovenskih pokrajin smo zbrani in lahko damo najboljše spričevalo odboru. Naš shod se imenuje shod krščansko mislečih. (Živahno ploskanje.)

Govorilo se je o slogi. Mi jo sklepamo z vsakim krščansko mislečim. — Z drugim je ne sklepamo.

Resolucije so bile vsprejete.

Abiturijent Sinkovec poroča na to o leposlovju:

„Dandanašnji gibljejo se tla vsemu, tako tudi leposlovju. Norost, katera vlada v vsem, zanesla se je tudi v leposlovje. Povajajo se moderne struje z anarhističnimi težnjami. Leposlovje je lastnina človekova, zato je od njega odvisno. To moramo imeti kot vodilno misel pred očmi. Zavreči moramo tedaj geslo; Umetnost zaradi umetnosti. Umetnost ni absolutna, ker bi jo tako napravili za Boga. Umetnost odvisna je v prvi vrsti od Boga, v drugi od človeka. Zavreči se mora moralna indiferentnost v slovstvu. Leposlovje ima ime od lepega; kaj je lepo uči estetika. Kar je etiško dobro, je tudi etiško lepo. Kar je etiško slabo, je tudi etiško grdo.

Odvisno je pa leposlovje tudi od človeka. Ni

Sploh pa kakoršen mož, taka beseda! Cesar je polno srce, o tem usta govore. Iz umazane blatne mlakuže pa nikoli čista voda ne priteče!

G. dopisnik vprašuje: „Čemu pridejo cistercijani?“ Povedali smo že zadnjič, kak namen ima njih red. V mlinu se dvakrat pove. V polemiki z „Narodom“ pa je treba kako reč desetkrat povedati in dokazati, pa, kakor skušnja uči, še ni dosti! Res so bili na Mirni pred desetimi leti trapisti štiri leta. Menihi niso nikomur nič žalega storili, pač pa so nekateri drugi menihi do čista oskubili in odrli. Da bodo cistercijani narodu v duševni in gmotni blagor, dokazali smo že zadnjič. Ni treba plašiti kmetov, češ, da jim bodo morali prodajati svoje kmetije, da bo samostan priredil si latifundije. Samostani so pač imeli latifundije, ko je bila njih naloga, da so neobdelano, neobljudeno zemljo obdelovali in obljudevali. Ko pa so ta namen dosegli, omejujejo se toliko bolj na domače tiho duševno delovanje, kar je pravi poklic vsakega duhovnika, zlasti pa meniha. Zato se ni bati, da bi stegali roke poželjivo po zemljiščih, sosedom v kvar. Nabavili si bodo le toliko, kolikor bodo neobhodno potrebovali za svoj obstanek. Torej je vse hujskanje g. dopisnika neopravičeno, do skrajnosti podlo!

(Dalje sledi.)

je stvari na svetu, ki ne bi imela svojega namena. Tudi leposlovje ima namen, toda ni samo sebi namen, temveč njega namen leži zunaj njega. Ta namen je dvojen: Slava Božja in povzdiga ter ojačenje človeštva. Prvo je jasno. Glede drugega treba je nekaj pripomniti. Pohlep pe sreči vodi vse človeško delovanje. Sreča je pa dvojna: večna in časna. Življenje nam jasno kaže, da je časna sreča mogoča le na podlagi vere in pravosti, zato je človeku glavni namen, ojačiti se v veri in pravosti. Zato je leposlovja glavni namen povzdiga človeštva. Dva faktorja sta v človeku: razum in pa srce. Pri normalno razvitem človeku ne sme imeti niti jedno niti drugo prevlade. Ta dva faktorja pa imata jeden skupen namen: povzdiga človeštva k Bogu. To stori razum z znanostjo, srce pa z leposlovjem. Večina človeštva ni dovolj učena, posebno ženske. Važno je torej, kakšno je leposlovje, katero čita ženstvo. — Škoda, katero stori nenraven spis v ženskih rokah, je velikanska. Tudi od slabega se dá človek še spreobrniti, toda krive ideje in slabi utisi so se že zmešali s pravimi in človek se mora z njimi boriti. Ženstvo pa ima važno ulogo in nalogo v življenju, ker ima v rokah otrokovo vzgojo. Ako je leposlovje, katero bere ženstvo dobro, je tudi ženstvo dobro in tudi otroci dobri, ker kakoršna mati, takšen tudi otrok.

Dalje ima leposlovje tudi važno vlogo pri priprostem ljudstvu, katero ni dovolj učeno, da bi moglo brati učene razprave o tem ali onem, kar tudi njemu koristi. Ako je pridobljeno srce ljudstva, pridobljeno je tudi ljudstvo. Torej je leposlovje eminentne važnosti tudi v socialnem vprašanju. Saj tako godilo se je vedno. Voltair-jevi lepo pisani spisi pridobili so ljudstvo namah za napačne ideje. Göthe-jev roman „Werthers Leiden“ imel je tak vpliv na ljudstvo, da se jih je mnogo liki Göthejevemu junaku usmrtilo. In z delom „Wahlverwandschaften“ storil je veri več škode, ko debele knjige, pisane v tem duhu.

Čudno je torej, kako more podlistkar „Slovenskega Naroda“ trditi, da leposlovje nima nobenega vpliva, in če se leposlovje obrača do takih ljudi, čemu leposlovje?

Mnogo je spisov, v katerih so izražene socialnodemokratske ideje, in sedanje leposlovje je voda na mlin socialnih demokratov. Proč z avtoriteto, proč z vero. S temi parolami zastopa moderno leposlovje v umetnosti anarhizem, demokracijo v življenju. Grozne posledice takega leposlovja kažejo se že sedaj. Gine pravost v življenju, ko naši leposlovci zametavajo vsako pravost. Kakor je dolžnost vsakega poštenega izobraženca, stopiti nasproti socialni demokraciji, tako mora stopiti tudi nasproti napačnemu leposlovju. Nam mora biti sreča naroda prva, a ne njegova slava.

Usmilimo se ubogegega ljudstva, kateremu hočejo zatreti zadnje zaklade. Usmilimo se ljudstva, katero sega po zlati čaši, hraneči strup v sebi, preskrbimo ljudstvu leposlovja, katero ga bo jačilo v veri in pravosti, in ako bomo to storili, skrbeli bomo ne le za naroda srečo, ampak tudi za njega slavo, kajti čez 100 let čital bode tako leposlovje le še kak blaziranec.

Med debato, ki se je vršila o manj važnih postavkah k resolucijam, katere je predlagal poročevalec, pripomni nekdo, da so nasprotniki, kateri pri vsakem glasovanju, naj je za ali proti, stanovitno obsede, med govorom abit. Sinkovec vedno godrnjali in delali opazke, da se pa sedaj, ko je dal govornik prosto besedo, nihče noče oglasiti k besedi. Nasprotnikov jeden osmeši se prav pošteno, rekoč: „Mi ne moremo ugovarjati, ker nismo imeli časa, da bi se pripravili.“ Zato je moral od gospoda Lampeta slišati: „Prosim, da oni gospodje, ki pri kakem glasovanju stanovitno obsede, uvažujejo, da je med nami mnogo takih, kateri si upajo vsak čas in na vsakem prostoru zagovarjati svoje mnenje. Vse je le odvisno od tega, ali je kaka stvar resnica ali laž. (Živahno ploskanje in burno pritrdjevanje.) Resnica je priprosta, da je lahko zagovarja otrok, a laž je zavita. Ni odvisno to, ali govori resnico imeniten človek ali ne, marveč odvisno je od tega, ali govori resnico ali laž. (Zopet živahno naudušeno pritrdjevanje.) Jeden nasprotnikov odgovori, da zato ne odgovori, ker vidi, da je tako brezuspešno. Na to gospod Lampe: Zopet je prišlo ono na vrsto, kar se pri nas tolikrat ponavlja v politiki. Da se namreč nasprotniki, katerim se resnica ali neresnica logično dokaže, izgovarjajo, da so obsodili osebo. Če bo toliko lajkov, da zasedajo vse prostore v jav-

nosti, umaknejo se gotovo takoj vsi župniki. Po raznih opaskah stlene predsednik debate.

## Politični pregled.

V Ljubljani, 9. avgusta.

**Državni proračun.** Kakor poročajo „Narodni Listy“, vlada marljivo pripravlja proračun za l. 1898, dasi ni še gotovo, kdaj se snide državni zbor. Posameznih ministerstev proračuni so že izgotovljeni. Proračun dokazuje zopet napredek gledé podržavljenja železnice in šol.

**V Celovcu** so včeraj hoteli zborovati koroški župani, da se dogovoré gledé odpovedi poslov v prenešenem delokrogu. Shod je bil prepovedan.

**Slovanska zveza.** Nemški listi pisarijo o neki tajni slovanski zvezi, ki naj bi delala pot slovanski povodnji proti zapadu, poslovanila vso Avstrijo ter narediti spravo med Poljaki in Rusi proti Nemcem. V ta namen so se baje sestavili že razni pododbori. — Nam o tem ni ničesa znanega.

**Dalmatinski Laht** so minolo sredo v Splitu imeli shod, katerega se je udeležilo do 90 oseb, mej njimi drž. poslanca dr. Baljak in dr. Kvekić. Namen shodu je bil, da poravnajo nejednost v stranki ter se dogovoré o taktiki stranke za prihodnost.

**Papeževa okrožnica o tristoletnici smrti bl. Karišija in „N. Fr. Pr.“** 1. t. m. je poslal, kakor smo že omenili, sv. Oče škofom avstrijskim, nemškim in švicarskim pomenljivo okrožnico, v kateri obravnava z le njemu lastno modrostjo in bistrostjo razmerje kat. cerkve do vede, kažoč najprej, kako je katoliška cerkev vedno gojila in pospeševala vedo v vsem obsegu, torej tudi posvetno od dobe sv. mučencev in očetov pa skozi vsa stoletja, ne izvzeši burnih časov ljudskih preseljevanj in vojsk, ko veda sploh ni bila spoštovana; v drugem delu okrožnice povdarja sv. Oče, kako je ob nekih časih Cerkev jedina gojila vedo, slednjič pa opozarja na prevažno resnico, da le Cerkev in kdor njo posluša, goji vedo v pravem smislu, tako namreč, da je ne trga od božjega razodetja, temveč strinjajoč jo z nadnaravno vero, ker resnica je le jedna. Kot praktično posledico iz svojega umstvenega razlaganja stavi sv. Oče klic do katoličanov: gojite vedo v označenem smislu, gojite jo vsak po svoji moči, gojite jo zlasti v šolah in sicer v katoliških šolah. Katoliške pa so šole, kakor razlaga zopet sv. Oče, ne že tedaj, če se čisti katoliški nauk uči ob gotovih urah, ampak če „ves ostali poduk preveva in prešinja duh krščanske pobožnosti.“ Sklepa okrožnico dapež z iskrenim pozivom do katoličanov, naj bodo glede na najvažnejše vprašanje, vprašanje šolsko, jedini. — Čuditi se ne moremo, če Cerkev sovražni listi strastno napadajo najnovejšo okrožnico Leonovo; jezi jih, kadar vidijo, da se vzbuja versko življenje. „N. Fr. Pr.“ govoriči o „setvi jezuitov v Avstriji,“ češ, da ni nikoli tako zorela, ko sedaj, in kako avstrijska država pada „korak za korakom v duh konkordata.“ Kako se okrožnica glasi, tega pa židinja ne pove.

**Nemški cesar v Rusiji.** V soboto opoldne sta se nemški cesar in cesarica z mnogim spremstvom odpeljala na Petrov dvor. Vsprejem je bil jako slovesen. „Novoje Vremja“ piše, da je ta obisk nemškega cesarja novo zagotovilo evropskega miru. V politiki treba jasnosti, in jasne so razmere med Rusijo in Nemčijo. „Pet. Vjedomosti“ naglašajo, da Nemška podpira rusko politiko in da je nemški cesar popolnem odkritosrčen. Nemška „Pet. Ztg.“ označuje ta obisk kot dogodek zgodovinskega pomena za ruski in nemški narod, novo zagotovilo svetovnega miru in mirnega razvoja. „Novosti“ naglašajo miroljubivost Rusije in Nemčije. Trodržavna zveza nikakor ne ovira prijateljskih razmer med Rusijo in Nemčijo. Konečno „Novosti“ dostavljajo, da ta shod dveh mogočnih vladarjev utegne pospešiti grško-turški mir.

**Grška.** Ze mnogo se je pisalo, da se hoče grški kralj Jurij odpovedati. Sedaj pa zatrjuje, da kralj tega ne stori sedaj, ko je dežela po zadnji vojski v toliki stiski. Največ skrbi dela grškemu vladarju in njegovi vladni vojna odškodnina. Oficiozni krogi pa zatrjujejo, da Grška dobi posojilo, ker hoče upnikom zastaviti nekatere državne dohodke ter zagotoviti jim sonadzorstvo.

**Italija in Francija.** Italija hoče ohraniti najboljše razmere z Nemčijo in Francijo ter se ogiblje vsakemu povodu nesporazumljenja. Francozi so nekako sumljivo vsprejeli poročilo, da v septembru

laški kralj in kraljica v Hamburgu obiščeta nemškega cesarja in cesarico. Zato je Rudinijska vlada odposlala generala grofa Ponza, da v Terminjonu ob italijanski meji v imenu Italije pozdravi francoskega predsednika Fôra. Vladna „Opinione“ z zadoščenjem piše, da je bil italijanski general jako prijazen vsprejet. To je dokaz, da se zopet oživlja staro prijateljstvo med Italijo in Francijo. Italija vsrta v trodržavni zvezi, da utrjuje evropski mir. A to ne izključuje, da so zavezniki v prijateljstvu z ostalimi državami. V istem smislu piše „Italie“. Crispijeva „Tribuna“ pa meni, da se Italija brez vsepeha dobrika Francozom.

## Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. avgusta.

(Imenovanje.) Preč. g. Jakob Trobee, generalni vikarij nadškofa Izlanda v St. Pavlu v Severni Ameriki, je imenovan škofom v St. Cloud-u. Novoimenovani škof je naš rojak, doma iz Polhovca Gradca.

(Celjska slavnost) Poroča se nam: Velika narodna slavnost v Celju se je izvršila ob najlepšem vremenu uprav sijajno. Udeležba je bila preogromna od vseh strani. Zastopani so vsi stanovi, vsi slovanski rodovi. Slavnost se je zvršila po objavljenem vsporodu veličastno. Koncert v soboto zvečer je bil nad vse sijajen, ravno tako se je izvršil vsporod večerajšnje slavnosti. — A kaj „nemški“ Celjani? Zabavljajo in nagajajo, kolikor morejo in znajo. Nas branijo orožniki in vojaštvo, ki je konsignirano. Nihče od Nemcev ne sme vstopiti na Franca Ježefa trg, ki je odločen nam Slovencem. Ravno ko to pišem, napravljajo Nemei zopet strašen ropot, kričé uprav huronski. Fantalinom so kupili žvižgalice, da na njih piskajo, kar imajo sape. „Heil“-anja ni ne konca ne kraja. Na spomenik cesarja Jožefa II. so obesili venec iz hrastovega listja s frankfurtskim trakom!! S tem hočejo demonstrirati zoper našo slavnost! Neslanci! Komu naj neki s tem imponirajo?! Za red skrbe vojaki in orožniki. Mestna straža ne stori ničesar. Proti nemškim razgrajcem se postopa vse premilo! — „Narodni dom“ je bil lepo okrašen z zelenjem in zastavami. Mesto je kajpak brez vsake zastave. Došlo je nad 200 brzojavnih pozdravov. — Prejeli smo ob enem o slavnosti sploh daljše poročilo, katero pa moramo za danes odložiti. — Iz Celja smo danes dobili nastopno brzojavko: „Ko so o polnoči odhajali gostje na kolodvor, spremlil jih je oddelek vojakov. Pred kolodvorom so jih pričakovali nahujskani in plačani pouličnjaki ter napadli s kamejem in jerci. Več oseb je bilo zadetih, onesnaženih in lahko ranjenih. G. dr. Treota so oblihi s črnolom. Vrišč na kolodvoru je bil nepopisen, ogorčenost med Slovenci velika in opravičena.“

(Osebnosti.) Obč. zdravnikom v Pazinu je imenovan g. dr. A. Rutar. — Naš rojak, profesor na gimnaziji v Zemunu g. Jos. Podgoršek, je premeščen v Zagreb. — G. dr. Jos. Georg se je kot advokat ustanovil v Smarijah pri Jelšah. Okraj. sodišča pristav v Beljaku dr. M. Goriup je imenovan tajnikom pri fin. prokuraturi v Inomestu. — Znani hrvatski pesnik dr. A. Harambašić si je po nesreči odstrlel tri prste na levi roki.

(Volilski shod.) V nedeljo, dne 15. avgusta bo v Kranjski Gori na Vrbanjevem vrtu „ljudski shod“, na katerem bo poročal gosp. drž. poslanec dr. Iv. Krek. Povabljeni so vsi volilci iz „Gorenjske Doline“. — Takoj za tem shodom se vrši drugi shod namreč shod podružnice družbe sv. Cirila in Metoda „Gorenjska Dolina“. — Vsporod je navaden, govor in za tem prosta zabava. Začetek točno ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Uradniško društvo ljubljansko.) Minulo soboto zvečer so pri „Lloydu“ zborovali uradniki ter vsprejeli pravila za novo uradniško društvo. V pripravljali odbor so bili izvoljeni: Dvorni svetnik fin. prokurator dr. Račič, dež. vlade svetnik marki Gozani, gimnaz. profesorja Wester in Brežnik ter urednik „Laib. Zeitd.“ vitez Januschowsky.

(Potrjen zakon.) Presvetli cesar je potrdil z najvišjim odlokom z dne 1. avgusta od dež. zbora kranjskega potrjeni zakon glede zdravšč.

(Celovski mestni zbor in „Leonova družba“.) Poroča se nam: Omenili smo svoječasno, da je celovski mestni zbor v tajni seji odklonil predlog, naj mestni zbor oficijelno pozdravi Leonovo družbo ob njenem obnem zboru v Celovcu. Stvar še ni končana. Dunajska „Reichspost“ je prijela naše mestne

očete zaradi tega sklepa jako trdo, in po pravici. Med drugimi jim je nasvetovala, naj postavijo enkrat za vselej na kolodvoru tablico z napisom, da je „klerikalcem“ (pa tudi Slovencem) vstop v mesto prepovedan. Ta nasvet dunajskega lista jih je vendar spravil iz ravnotežja. V seji dne 3. t. m. so prav pošteno zaropotali zoper njega. Dr. Krainz se je je hudoval, da „klerikalni“ listi tako neprijazno pišejo o onem sklepu (ali ga naj mar hvalijo? —). Ker je govoril, je nov dokaz o zmedenih pojmihih te gospode. Tožil je, da imenovani list kaže tako malo „kričanske ljubezni“ (kako farizejsko-hinavsko!) in nasvetoval: 1. Naj občinski svet izreče svoje ogorčenost nad takim pisanjem. 2. Oni sklep ne smatra več zaupnim, 3. župan ima listu poslati popravek (kaj naj se popravlja?) ter izroči dotične akte državnemu pravdnistvu (čujte!!!), da le-to stori nadaljne korake. „Plaudite amici!“ S tem sklepom je rešena nemška ne gostoljubnost, rešena čast celovskim Michaelnom! Heil!

(Kako daleč je iz Ljubljane do Kranja?) Z ozirom na to našo notico dne 4. t. m. nam je tukajšnji poštni urad poslal nastopno pojasnilo: Dotična brzojavka je bila dne 1. avgusta oddana zvečer ob 9. uri, ko v Kranju urad ni bil več odprt. Brzojavka se je torej drugi dan zjutraj oddala ob 8. uri 55 m. Ker pa adresat stanuje 9 kilometrov v vasi Klanec, doposlala se mu je brzojavka šele popoldne s pošto. — Temu „pojasnilu“ dostavljamo, da je vas Klanec od Kranja oddaljena k večjemu 1 kilometer!

(Darovi.) Za pogorelce na Dobravici pri St. Jernji so sledeči dobrotniki darovali: Čast. g. Fr. A., kapelan, 4 gld.; župnija Drazgoše po čast. g. župniku Fr. Bonceljnu 2 gld.; č. gosp. A. Stenovec, župnik na Selem pri Kamniku, 3 gld. — Bog povrni blagim dobrotnikom na duši in telesu! A. Feticch-Frankheim.

(Zveza kranjskih gasilnih društev) je imela večeraj tukaj na starem strelišču desetletni shod. — Načelnik g. Doberlet pozdravi zastopnika deželnega odbora g. ces. svetnika Murnika in g. policijskega komisarja Podgorška kot zastopnika mestnega župana. Tajnik Trošt poroča o razvoju zveze, kateri je pristopilo že 70 gasilnih društev. Zveza je imela v minulem letu dohodkov 1200 gl., treškov 595 gl. Prihodnje zborovanje se bode vršilo v Ljubljani.

(Toča) je dne 2. t. m. tudi v občini trojanski naredila do 2000 gld. škode.

(Županom) je izvoljen v Beli Peči c. kr. poštar A. Maly, v Smledniku Anton Bugar.

(Nesreča.) Predzadnjo soboto sta v pljug vprežena vola vrgla na tla 55letno Marjeto Bolte. Zenska je vsled ran dne 3. t. m. umrla.

(Isterski deželni zbor) bode, kakor listi poročajo, v prihodnje zboroval v Pulju.

(Iz gorenje Savinjske doline.) Z veseljem poročam, da imamo že od 31. julija premilostnega našega knezoškofa v svoji sredi. Koperneče smo pričakovali trenutka, da jih otroško udani čez 6 let zopet pozdravimo. Vsprejem v Mozirju je bil prisrčen. Pred divno ozaljšanim trgov pričakovala je elita Gorenjesavinjcev, da pozdravi preljubljenega kneza. Izbrane besede načelnikov raznih korporacij, očetovsko prijazen obraz premilostnega, vse je pričalo, kako ljubi narod svojega višjega pastirja. — Jednako veličastni vsprejemi, mogočni slavoloki v vseh drugih župnijah, velikanski kresovi po planinah, govorili so glasno, da vsem gori v sreih ljubezen do prevzvišenega vladike lavantinskega. — Misliti si pa tudi moremo, koliko veselje so občutili farani v visoki šmiheljski župniji, ker že od l. 1848 niso imeli birme; videti bi morali vesele obraze dobrih Solčanov, katerih tudi ljubljani vladika niso izpustili. — Vidno veseli so premilostni opetovano pohvalili dobro ljudstvo savinjske doline. Dne 12. t. m. bodo 3 oltarje v Nazarjih, odkoder se zopet povrnejo v Maribor.

(Opetovana prošnja.) Z novim letom t. l. začel sem razpošiljati knjižico: „Je z m o t a k r a t k a — d o l g j e k e s“, o katerej so bile kritike tako povoljne, da bi človek, sedeč po njih, mislil, ta knjiga bode se razpečala hitro, kakor še malokatera v Slovencih. Zato sem je poslal po 6 izvodov znanim mi p. n. gospodom s ponižno prošnjo, da bi mi jih razpečali, zanašajoč se, da jih s tem ne bom razžalil. Nekateri so se me usmili, večina pa ne, in sedaj nimam ne knjig, ne denarja. Ker sem ceno knjižice tako nisko določil, da bi imel izgubo, ako bi p. n. gospode opominjal z dopisnicami, tedaj jih tem po-

tom opetovano prosim, naj mi pošljejo dotične sneške (90 kr.). F. Priek, Trst, scuole nuove 18.

(Cesarska zastava raztrgana.) V Veliki Kilindi v ogerskem komitatu Torontal biva pri poslancu Telecsky ju generalmajor Nechwalszky, ker se v okolici tega mesta vrše vojaške vaje. Na hiši bila je izobešana črna-rumena zastava v znamenje, da tu biva poveljnik. A mažarski zlikovci sneli so zastavo ter jo na drobne kosce raztrgali. Policija išče slo-dejce.

(Pogreb na čolnih.) Mesto Stein ob Donavi je povodenj prav občutno zadela. Iste dni je umrla neka oseba in po preteku postavnih ur morali so jo zagrebati. V cerkev peljali so mrtveca po čolnih, potem pa so ga nesli daleč na okoli po višje ležečih krajih na pokopališče. Ta čudni mrtvaški spreved napravil je na meščane velik vtis.

Koliko je dobil Nansen, znani preiskovalec severnih polarnih krajev, za svoje delo o zadnjem potovanju proti tečaju, izračunili so nekateri švedski listi. Nagrada, katero so mu dali knjigotržci, znaša 432.000 gld.! Delo njegovo izšlo je v nemškem, danskem, holandskem, češkem, angleškem in francoskem sprevodu.

(Dobrohotnost.) Neki posestnik v Draždanih se zbudi po noči vsled ropota in šuma. Pogleda okoli sebe in vidi, kako se neki lopov trudi in prizadeva, da bi odprl njegovo Wertheimerico. Pot je že tekkel v obilnih curkih tatu, a posestniku, ki ga je mirno gledal, se je smilil. Zato mu reče: „Veste kaj, ne morem gledati, da se še dalje mučite, tu imate ključ!“

## Društva.

(Ljudska posojinica,) registr. zadruga v neomejeno zavezo. v Ljubljani, Gradišče št. 1. Stanje dne 31. julija 1897: Posojila 409.896 gl. 49 kr. in gotovine 116.991 gl. 33 kr. Udov 342 z plačanimi deleži 2584 gl. Hranilnih vlog 511.518 gl. 67 kr. Raiffeisenovim posojilnicam posodila 165.546 gl. 28 kr. Prometa v 7 mesecih, od 1. januarja do 31. julija 1897 1.896.601 gld. 67 kr. Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 % obresti in sme vsakdo vložiti.

(Izlet „Slovanskega pevskega društva“ v Vipavo.) Dne 15. t. m. priredi „Slov. pevsko društvo“ izlet v Vipavo na vozovih. Odhod bode točno ob 4. uri zjutraj. V Vipavo dospelo okoli 1/10. uri zjutraj in se podajo takoj polnoštevilno (okoli 50 pevk in pevcev v Log, kjer bode sv. maša v cerkvi Matere Božje. Med darovanjem maše bode pelo društvo: „Ave Maria“, mešani zbor in „Bod' češčena mati sveta“, moški zbor. Popoldne ob 6. uri priredi isto društvo veselico na dvorišču gospe Viktorije Uršičeve v Vipavi. Program veselice priobčimo prihodnjič. Danes povemo samo, da so na programu tudi krasne narodne pesmi A. Hubadove za moški in mešani zbor. Vipavska tla so zares klasična tla v narodnem pogledu. Vipavsko dolino je zastopal v deželni in državnem zboru vsikdar le naroden človek. V vipavski dolini je živa zavest doma! In ob tej narodni zavesti hočejo se ogreti tudi tržaški izletniki za bodoče delo na narodnem polju. Kakor riba vode, tako potrebujemo mi vsodbu in sočutja! To nas povzdiga zopet! Uverjeni smo, da naši izletniki najdejo v Vipavi, česar si želé v prvi vrsti! K Slovencem pridejo Tržačani v pohode!

(Koncert) priredi v četrtek, dne 12. avgusta 1897 pevski zbor „Bralnega društva“ na Bledu s prijaznim sodelovanjem gospodičine E. Klar, gospe I. Kopetsch, gospodov C. Jeraj-a in O. Weiss-a. — Vsporod: A. Nedvč: „Nazaj v planinski raj“, zbor a capella. 2. a) Mozart: Arija iz „Figaros Hochzeit“; b) „Deutsches Volkslied“; c) Schubert: „Schlummerlied“, poie gospa I. Kopetsch, na glasoviru spremlja g. O. Weiss. 3. a) Polonaise; b) Chopin: Nocturno, gđ. E. Klar. 4. a) Griog: Norveški ples; b) Simonetti: Madrigale; c) Hauser: Tičica v dravji, svira na gosli g. O. Jeraj, na glasoviru gospod O. Weiss. 6. Slovenske narodne pesmi za mešani zbor harmonizoval M. Hubad: a) „Je pa davi šlanca pala“; b) „Prišla je miška“; c) „Pod oknom“; d) „Bratci veseli vsi“; e) „Ljub'ca povej, povej“; f) „Skrjanček poje“. — Začetek ob uri zvečer. — Prejprodaja vstopnic pri gospodu B. Lergetporer-ju. — Cene prostorom: Cerele-sedeži 1 gld. 50 kr., znamenovani sedeži 1 gld. — Cisti dohodek je namenjen na korist blagajni „Društva za pospeševanje prometa tujcev za Gorenjsko na Bledu“, in „Bralnemu društvu“ na Bledu. — Člani „Bralnega društva“ nastopijo v narodni noši. — Na obilno udeležbo uljudno vabi odbor.

## Telegrami.

**Budimpešta**, 9. avgusta. Uradni list objavlja najvišji odlok z dne 3. t. m. da je srbsko-cerkveni kongres preložen na nedoločten čas.

**Madrid, 9. avgusta.** Iz Sante Agnede se poroča, da je nekianarhistrikratrevolverjemustrelil na ministerskega predsednika Canovasa, kateri je umirajoč zaklical: Živela Španija!

**Madrid, 9. avgusta.** Morilec se imenuje Galli, rodom Italijan, anarhist, ki je bil pred kratkem zbežal iz ječe; prijel ga je neki odvetnik. Canovas je bil v pričo soproge zadet od treh krogelj v prsa in čelo. Umrli je poldrugo uro po napadu, previden s sv. zakramenti.

**Peterburg, 8. avg.** Pri dineju na čast nemškemu cesarju je car Nikolaj napil: Izrekam Vama, veličanstvi, svojo odkrito zahvalo za obisk, ki je nov dokaz prijateljskih razmer med obema državama in zagotovilo svetovnemu miru, kar je naša želja. Napijem na zdravje cesarju, cesarici in vsej družini. Cesar Viljem se zahvali za slovesni vsprejem in imenovanje admiralom.

**Rim, 8. avgusta.** Pripeljal se je major Nerazzini. Poročila o boju med Italijani in Abisinici so neresnična.

**Carigrad, 9. avgusta.** Semkaj se je pripeljal bolgarski knez.

#### Umrli so:

V bolnišnici:

6. avgusta. Ivan Kovač, zidar, 54 let, oedema cerebri. — Martin Brolich, kajzarjev sin, 4 leta, pertussis.  
7. avgusta. Ignacij Ribič, krojač, 24 let, sepsis.

#### Tuji.

6. avgusta.

Pri **Slonu**: Bischoff iz Trsta. — Ozzola iz Milana. — Krainer iz Monakovega. — Berger, Gross, Drevler z Dunaja. — Popper iz Prage. — Emmert, Martinčič iz Celovca. — Montigny iz Gradca. — Havliček iz Maribora. — Nussbock iz Idrije. — Majdič iz Mengša. — Sammide iz Stare Loke.

Pri **Maliču**: Pohlmann in Elberfeld-a. — Rasovich iz Trsta. — Köbler iz Reichenbach-a. — Mütz, Placzek, Bolter, Ernst, Sternberg, Teweles, Hauswirth z Dunaja.

Pri **Lloydu**: Milic iz Kaljevice. — Košin iz Gorice. — Drofanka iz Gorice. — Rudež iz St. Jerneja. — Čulk iz Cerknega. — Markovič iz Petrinje. — Barmbüchler iz Monakovega. — Guellard iz Trsta.

Pri **bavarskem dvoru**: Kras iz Zagreba. — Lubist z Dunaja. — Laueger iz Celovca.

Pri **južnem kolodvoru**: Riedl iz Gorice. — Blümel z Dunaja. — Janžek iz Postojne.

### Tržne cene v Ljubljani

dné 7. avgusta.

|                 | gl. kr. |                       | gl. kr. |
|-----------------|---------|-----------------------|---------|
| Pšenica, m. st. | 11 50   | Špeh povojen, kgr.    | 70      |
| Rež,            | 7       | Surovo maslo,         | 85      |
| Ječmen,         | 6       | Jajce, jedno          | 25      |
| Oves,           | 6 20    | Mleko, liter          | 10      |
| Ajda,           | 8       | Goveje meso, kgr.     | 64      |
| Proso,          | 7 50    | Telečje               | 64      |
| Koruza,         | 5 60    | Svinjsko              | 64      |
| Krompir,        | 2 50    | Koštrunovo            | 38      |
| Leča, hktl.     | 12      | Piščanec              | 40      |
| Grah,           | 12      | Golob                 | 18      |
| Fizol,          | 8       | Seno, 100 kgr.        | 1 60    |
| Maslo, kgr.     | 94      | Slama, 100            | 1 60    |
| Mast,           | 74      | Drva, trda, 4 kub. m. | 6 50    |
| Špeh svež,      | 66      | " mehka, 4 " "        | 4 50    |

#### Meteorologično poročilo.

| Dan | Čas opazovanja | Stanje barometra v mm. | Temperatura po Celziju | Vetrovi    | Nebo    | Mokrina v 24. urah v mm. |
|-----|----------------|------------------------|------------------------|------------|---------|--------------------------|
| 7   | 9 zvečer       | 736.7                  | 19.3                   | sl. sever  | jasno   |                          |
| 8   | 7 zjutraj      | 737.0                  | 14.6                   | sl. szvh.  | jasno   | 0.0                      |
|     | 2. popol.      | 735.2                  | 26.2                   | sl. vzsvz. | "       |                          |
| 8   | 9 zvečer       | 735.0                  | 18.8                   | sl. jug    | dež     |                          |
| 9   | 7 zjutraj      | 732.5                  | 17.1                   | sl. jvzh.  | dež     | 6.7                      |
|     | 2. popol.      | 733.3                  | 13.3                   | "          | nevihta |                          |

Srednja temperatura sobote 20.1°, za 0.7° nad normalom.  
Srednja temperatura nedelje 19.9°, za 0.5° nad normalom.

### Izjava.

Ker napravlja „Slov. Narod“ toliko krika zaradi okrajne bolniške blagajne in to vsled moje izvolitve načelnikom tega zavoda, zato „Narodu“ ne bom delal veselja, da bi mu odgovarjal ter se prerekal z njim. Naj piše o meni, kar mu drago, jaz bodem storil svojo dolžnost v prosep zavoda. Komur so razmere pri okr. bolniški blagajni znane, ta vé, da so „Narodovi“ napadi na mojo osebo neosnovani.

**I. Kregar,**

pasar in načelnik okr. bolniške blagajne.

**Prečast. duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom** priporočam podpisani

svoje lepe izdelke

## cerkvenih posod in orodja.

Ze izgotovljene reči, katerih imam veliko v zalogi, n. pr.: **več monštrano, kelihov, svečnikov, kandelabrov za velikonočne sveče, lestencev** itd., prodam 20% nižje od prejšnje cene.

Vsako novo naročilo ali popravilo, pozlatenje, posrebranje, poniklanje itd. se bode zanesljivo dobro in v kratkem času izvršilo.

Proračune in načrte naredim brezplačno. — Na ogled pošljem izgotovljene izdelke franko.

Z največjim spoštovanjem

**Leop. Tratnik,**

153 20—18  
pasar - srebrar,  
Sv. Petra cesta šte. 27.

## Izjave za novi pridobninski davek

izdeluje in pojasnila o tem daje

**Jos. Perhanc,**

konces. privatna pisarna,  
sedaj: v Ljubljani, Marije Terezije cesta 4,  
parter na levo. 522 3—2

**Prav ceneno se prodá**

## jednonadstropna hiša

s štirimi stanovanji, donšajoča 8% obresti. —  
Natančneje pové Adolf Hauptmann, Resljeva cesta  
v Ljubljani. 506 10—5

Pridnega, krepkega dečka, ki je dovršil vsaj  
prvi razred srednje šole, **vsprejemem takoj kot**

## učenca

v svojo špecerijsko prodajalnico.

**Gabrijel Jelovšek**

518 6—4

na Vrhniki.

Št. 8821.

521 3—1

# Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje sledeče

## službe okraj. zdravnikov na Kranjskem:

1. v **Bohinjski Bistrici** z letno plačo 800 gld. in 200 gld. letne doklade od zdravstvenega okrožja;
2. v **Kočevski Reki** z letno plačo 800 gld.;
3. v **Logatci** z letno plačo 600 gld.;
4. v **Šmariji** pri Ljubljani z letno plačo 800 gld.;
5. v **Velikih Laščah** z letno plačo 700 gld.;
6. v **Vipavi** z letno plačo 700 gld.

Prosilci za jedno teh služb pošljejo naj svoje prošnje podpisanemu deželnemu odboru

do 5. septembra 1897. l.

ter v njih dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se pa bo le na take prosilce, kateri so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

## Od dež. odbora kranjskega,

v Ljubljani, dné 2. avgusta 1897.

## Trgovinsko naznanilo.

Slavnemu občinstvu in cenjenim svojim odjemalcem  
uljudno naznanjam, da z dném 1. avgusta

**opustim**

svojo filijalko v Slonovih ulicah,

hatero združim z vže mnogo let poslujočo

**glavno prodajalnico**

na Sv. Petra-Resljevi cesti št. 4.

Priporočam se nadaljni naklonjenosti ter beležim

velespoštovanjem

**Adolf Hauptmann,**

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov  
in kleja v Ljubljani.

494 6

## Dunajska borza.

Dné 9. avgusta.

|                                                |                 |
|------------------------------------------------|-----------------|
| Skupni državni dolg v notah                    | 102 gld. 15 kr. |
| Skupni državni dolg v srebru                   | 102 25          |
| Avstrijska zlata renta 4%                      | 123 50          |
| Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron          | 101 50          |
| Ogerska zlata renta 4%                         | 122 60          |
| Ogerska kronska renta 4%, 200 kron             | 100 15          |
| Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.        | 953 —           |
| Kreditne delnice, 160 gld.                     | 369 25          |
| London vista                                   | 119 45          |
| Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. | 58 67 1/2       |
| 20 mark                                        | 11 73           |
| 20 frankov (napoleonor)                        | 9 51 1/2        |
| Italijanski bankovci                           | 45 25           |
| C. kr. cekini                                  | 5 64            |

Dné 7. avgusta.

|                                             |                 |
|---------------------------------------------|-----------------|
| 4% državne srečke l. 1854, 250 gld.         | 158 gld. 50 kr. |
| 5% državne srečke l. 1860, 100 gld.         | 161 25          |
| Državne srečke l. 1864, 100 gld.            | 188 50          |
| 4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron  | 99 60           |
| Tisinske srečke 4%, 100 gld.                | 141 —           |
| Dunavske vravnave srečke 5%                 | 129 —           |
| Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878         | 108 35          |
| Posojilo goriškega mesta                    | 112 50          |
| 4% kranjsko deželno posojilo                | 98 75           |
| Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% | 99 70           |
| Priporitetne obveznice državne železnice    | 228 —           |
| južne železnice 3%                          | 183 45          |
| južne železnice 5%                          | 126 25          |
| dolenjskih železnic 4%                      | 99 50           |

|                                                  |                 |
|--------------------------------------------------|-----------------|
| Kreditne srečke, 100 gld.                        | 200 gld. 75 kr. |
| 4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.        | 147 —           |
| Avstrijskega rubežega križa srečke, 10 gld.      | 19 25           |
| Rudolfove srečke, 10 gld.                        | 26 —            |
| Salmove srečke, 40 gld.                          | 71 50           |
| St. Genois srečke, 40 gld.                       | 79 —            |
| Waldsteinove srečke, 20 gld.                     | — —             |
| Ljubljanske srečke                               | 22 25           |
| Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.          | 162 —           |
| Akcije Ferdinandovesev. železn., 1000 gl. st. v. | 3425 —          |
| Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.               | 390 —           |
| Akcije južne železnice, 200 gld. sr.             | 84 —            |
| Dunajskih lokal. železnice delniška družba       | — —             |
| Montanska družba avstr. plan.                    | 135 80          |
| Trboveljska premogarska družba, 70 gld.          | 170 —           |
| Papirnih rubljev 100                             | 128 87          |

#### Nakup in prodaja

vsakevrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.  
Kavarovanje za zrupe pri šrobanjih, pri izšrebanju  
najmanjšega dobitka.  
Kulantna izvršitev naročil na borski.

#### Menjurnična delniška družba

**„MERCUR“**  
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarah,  
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih  
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega  
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.